

Jednání PS MAP „Rovné příležitosti ve vzdělávání“

9. 12. 2020 v Základní škole a Mateřské škole, Hranice,

Studentská 1095

Přítomni: 6 členů PS

Omluveni: 1 členka PS (Mgr. Zuzana Vanysacker)

Program: Možná řešení problémů a příčin společného vzdělávání

Průběh:

Pracovní skupina pro rovné příležitosti se sešla v Základní škole a Mateřské škole Hranice, Studentská 1095. Členové měli za úkol do 8.12.2020 zaslat své návrhy možných řešení námi vytýčených problémů ve společném vzdělávání. Všichni svůj úkol splnili, a je s podivem, jak jsme se vzájemně v odpovědích shodli. Na setkání jsme všechny podněty rozebrali a vybrali z nich konečná možná řešení k daným problémům. Diskuze měla hned z počátku dynamický průběh. Postupně se všichni zúčastnění zapojili a končili jsme setkání s pocitem dobře odvedené práce.

Přesto si myslíme, že většina řešení by se dala uskutečnit pouze za aktivní podpory nadřízených orgánů a institucí zapojených do vzdělávání v ČR, změnami zákonů či vyhlášek ze strany MŠMT a zásadní změnou v myšlení pedagogů, zákonných zástupců, ale i široké odborné a laické veřejnosti.

Možná opatření k jednotlivým problémům ve společném vzdělávání

1. Dítě s problémy, s nižším sebevědomím, nedostatečnou vnitřní motivací, s možností ostrakizace ve třídě. **Příčina:** Vysoký počet žáků ve třídě, tím pádem nedostatek času a „zpomalování“ ostatních, nechuť kantora, který to dítěti pak dává najevo (může to být způsobeno náročností tohoto dítěte), nedostatečná či žádná práce se vztahy v kolektivu.

Možná opatření: Snížit počet žáků ve třídě – změna školského zákona (MŠMT), změna myšlení některých pedagogů, zavedení pravidelných třídnických hodin a práce v komunitních kruzích (nutné proškolení pedagogů, jak správně vést komunitní kruh). Zařazení relaxačních chviliek a alternativních přístupů do výuky.

2. Velmi nadané dítě, zařazené do „běžné“ třídy se může nudit a z toho buď zlobit nebo dostatečně nerozvíjet svůj potenciál. **Příčina:** Vysoký počet žáků ve třídách, vysoké procento žáků s SVP, učitelé nadané dítě včas nerozpoznají, chybí zkušenost pedagoga s výukou takového žáka.

Možná opatření: Snížit počet žáků ve třídě – změna školského zákona (MŠMT), kvalitním školením zaměřeným na vyhledávání nadaných žáků a práce s nimi by měla projít nejméně polovina pedagogického sboru každé školy (změna myšlení pedagogů). Předávání si zkušeností, spolupráce s ostatními školami. Spolupráce s odborníky, kteří pracují s nadanými dětmi. Přístup k extra vzdělávacím materiálům.

3. Nižší nebo žádná možnost zažití úspěchů žáků s podpůrnými opatřeními.

Příčina: negativní atmosféra v třídním kolektivu, frustrace z neúspěchu, nezájem o učivo, žákův aktuální stav - jeho vědomosti, dovednosti a návyky.

Možná opatření: Zaměření se na oblast, ve které se žákovi daří, ve které vyniká a podporovat jej v rozvoji této oblasti. Méně kritiky. Vhodná komunikace pedagoga s žákem, s rodiči, dobré vztahy mezi těmito stranami. Snížit tlak na dítě v jeho výstupech, poskytnutí větších časových intervalů v učebním procesu, individuální přístup. U žáků s PO 3 a výše, nutný speciální pedagog ve třídě, při dlouhodobém selhávání i přes intervenci odborníků a zapojení ZZ přearažení na jiný typ školy.

4. Rodiče s nízkým sociokulturním statusem sabotují vzdělávání svých dětí jelikož vzdělání mnozí z nich berou jako nutné zlo, nedostatečná spolupráce se školami. **Příčina:** Hluboce zakořeněný pocit spravedlnosti systému, to, že vzdělání nemá hodnotu, problematická a nebo nedostatečná spolupráce rodiny a školy.

Možná opatření: Změna v myšlení celé společnosti - dlouhodobý proces. Spolupráce s rodinou žáka, která musí fungovat na principu vzájemné důvěry. Základem je vždy pravidelná a co nejvíce objektivní komunikace, která probíhá podle předem stanovených pravidel, jež vyhovují oběma stranám. Společná podpora žáka (hledání vhodné motivace). Zlepšit spolupráci se ZZ, popřípadě zvýšení spolupráce s OSPOD.

5. Fluktuace asistentů a nedostatečná nebo žádná praxe, znalosti, odbornost asistentů: **Příčina:** Absence jistoty pracovního místa, nízký pracovní úvazek a tím i nízké finanční ohodnocení. Studium tříměsíčního kurzu, (který je velmi krátký) je dostatečně nepřipraví na práci se žáky s vyššími stupni podpůrných opatření.

Možná opatření: Do zákona o pedagogických pracovnících ukotvit - asistent pedagoga pouze s pedagogickým vzděláním, tříměsíční kurz je nedostačující (mají v péči žáka s SVP) zvýšení úvazku na 1,0 (tím se zvedne i finanční ohodnocení)

6. Neprojojenost systému – učitel – psycholog – speciální pedagog – rodič sociální pracovník- lékař – PPP, SPC **Příčina:** Nesystémovost v zapojení všech výše jmenovaných, nízký počet odborníků na školskou problematiku, nejasné vymezení kompetencí, komunikační bariéry, absence času, prostoru a peněz ve školství.

Možná opatření: Pokud budou základní školy dále vzdělávat žáky s mentálním postižením je zapotřebí do těchto škol přijmout speciální učitele na pozice učitelů, psychology, sociální pracovníky (pro práci s celou rodinou). Zlepšit spolupráci s PPP, SPC a lékařskými odborníky. Vymezit kompetence, odstranit komunikační bariéry. Větší tok finančních prostředků do těchto oblastí školství.

7. Omezená spolupráce mezi školami v regionu. **Příčina:** Z minulosti přetrvává rivalita mezi školami. Především jde o městské školy obecně, ne pouze v regionu Hranice. Vesnické školy dokážou mnohem lépe spolupracovat a komunikovat.

Možná opatření: Upevnit spolupráci těch městských škol, které spolupracovat chtějí a rozšířit své působení i směrem k vesnickým školám, které o spolupráci stojí. Změna zatvrdelých postojů ředitelů škol. Hledání oblastí, v čem si mají školy pomáhat. Vznik společných projektů.

Závěr: Cesta k cíli bude dlouhodobá. Změna v myšlení lidí se nedá uskutečnit na povel a v krátkém časovém horizontu. Společně jsme se shodli, že naše snažení má smysl a uskutečnění jen částí cílů by pomohlo ke zkvalitnění společného vzdělávání.

Zpracoval: Jarmila Theimerová

